

עפ"ג 21315/02/15 - א א נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים פלייליים

עפ"ג 21315-02-15

לפני כבוד השופט רפי כרמל אב"ד

כבוד השופט כרמי מוסק

כבוד השופטת שירלי רנר

המערער

נגד

המשיבה

א א ע"י ב"כ עוה"ד ארנון איתן

מדינת ישראל

באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים

פסק דין

ערעור על גזר דינו של בית משפט השלום בירושלים (כב' השופט איתן קורנהאוזר) מיום 28.12.14 בת"פ 30451-10-13.

כללי

1. המערער הורשע על יסוד הודאתו בעבירת איומים ונדון לארבעה חודשי מאסר על תנאי, של"צ וצו מבחן. במסגרת הסדר הטיעון הוסכם כי המשיבה תגביל עצמה לעונש מאסר בעבודות שירות והסנגור יהא חופשי בטיעונו לעונש, לרבות בשאלת ההרשעה. הערעור מופנה כנגד ההרשעה.

2. על פי עובדות כתב האישום, ביום 4.10.13 איים הנאשם על אשתו (להלן: המתלוננת) במסרון ששלח לטלפון הנייד שלה, ובו נכתב: "אם את תגיעי הביתה אנחנו כולנו הופכים להיות בחדשות של יום שישי בערב אל תנסי אותי א אני בן זונה אם אני לא משתגע עלייך אם את מגיעה הביתה". בין התאריכים 7.10.13 ל - 8.10.13, על רקע חשדו של המערער כי המתלוננת מנהלת רומן עם אדם בשם א, משך אותה הנאשם ואמרה לה שממתינה לה הפתעה בחדר האמבטיה. המתלוננת גילתה על כיור האמבטיה סכין בעל להב באורך של כ- 22 ס"מ, והשם "א" כתוב באודם על המראה. בהמשך יצר הנאשם קשר טלפוני עם אחות המתלוננת ואמר לה שתגידי למתלוננת להיות למטה תוך 5 דקות, שאם לא כן היא תשב עליה שבעה.

הערעור - טענות הצדדים

2. ב"כ המערער טוען כי נוכח העבירה בה הורשע המערער, המצויה, לשיטתו, ברף הנמוך יחסית של עבירות עמוד 1

מאותו סוג, ונוכח התהליך הטיפולי שעבר, יש לאמץ את המלצת שירות המבחן במלואה. המערער עבר תהליך שיקום ארוך ומשמעותי, שתוצאותיו ניכרו גם בדיווחה של המתלוננת על שינוי חיובי בקשר הזוגי. כמו כן, יש להתחשב בכך שהמערער ביצע את העבירה על רקע של משבר זמני, הביע חרטה אמיתית וכנה ולקח אחריות למעשיו. למערער אין עבר פלילי, והוא מנהל אורח חיים נורמטיבי, כפי שפורט בתסקיר. ב"כ המערער הדגיש כי הרשעת המערער חוסמת את דרכו התעסוקתית כעצמאי, בהיותו מתמודד על מכרזים הדורשים תעודת יושר, ותיפגע גם בכלכלת משפחתו. נטען כי קיים חוסר איזון עמוק בין הנזק שיגרם למערער כפרט בעקבות ההרשעה לבין התועלת הצפויה מהרשעתו לאינטרס הציבורי. הודגש כי מדובר במקרה חריג בנסיבותיו ובצרוף ההליך אותו עבר המערער, יש בהם להטות את הכף לעבר הימנעות מהרשעה ושאינן בכך לגרוע מחומרת המעשה המתמצה באירוע אחד ובמשבר נקודתי. מאז האירוע, שהתרחש בחודש אוקטובר 2013, עבר המערער, כאמור, הליך ארוך, כאשר שירות המבחן פיקח על המערער מקרוב והמליץ את המלצתו האמורה, ואף בית משפט קמא נקט ברכיבים של שיקום. ועוד, לא תמיד נדרש נזק ממשי לצורך אי הרשעה.

3. מנגד, ב"כ המשיבה טענה כי חרף תסקירי שירות המבחן והמלצותיו, אין מקום לבטל ההרשעה. הגורם הדומיננטי בשאלה זו נקבע בפסיקת בתי המשפט לא בהמלצות שירות המבחן, ובכל מקרה פגיעה בתעסוקה אין בה, לכשעצמה, למנוע הרשעה, מה עוד שלא הוכחה פגיעה קונקרטית במערער. טענתו בגדר הערעור בדבר היותו עצמאי שהרשעה תפגע בסיכוייו במכרזים, היא טענה חדשה. כמו כן, העונש שהוטל על המערער הנו עונש מקל.

תסקיר שירות המבחן

4. שירות המבחן ערך בעניינו של המערער ארבעה תסקירים, האחרון בהם נערך ביום 2.10.14. מהתסקירים עולה כי המערער כבן 42 שנים, נשוי למתלוננת ולזוג שני ילדים, טרם מעצרו הנוכחי עבד כמנהל מסעדה בירושלים ואין לו עבר פלילי. לדברי המתלוננת, המערער לא גילה כלפיה אלימות קודם לכן. שירות המבחן התרשם כי למערער יכולת תפקוד נורמטיבי, אך לו צרכים רגשיים לא מעובדים, העומדים ברקע לעבירה, אותה ביצע בנסיבות של משבר כלכלי בתא המשפחתי. בעקבות מעצרו של המערער החלו בני הזוג בטיפול זוגי, במהלכו התרשמה המטפלת הזוגית כי למערער אין דפוסי אלימות וכי ההליך הטיפולי סיפק לו כלי התמודדות עם מצבים בעייתיים, והמתלוננת תיארה שיפור בקשר הזוגי, אוירה תקינה וכי ההליך הפלילי הינו בעל אפקט הרתעה ממשי ביותר על המערער. שירות המבחן התרשם כי נושא התעסוקה ואי הרשעת המערער הינם בעלי משקל רב לדימויו העצמי ולתפקודו, והמליץ על סיום ההליך ללא הרשעה וענישה בדרך של צו של"צ וצו מבחן.

דין

6. דין הערעור להידחות.

הוראת סעיף 182 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982 קובעת כי אדם שנמצא אשם, יורשע. בית משפט רשאי לקבוע כי הנאשם ביצע את העבירה המיוחסת לו בכתב האישום ויחד עם זאת להימנע מהרשעה בנסיבות מיוחדות ויוצאות דופן, כגון במקרה בו עלול להיווצר יחס בלתי סביר באורח קיצוני בין חשיבות ההרשעה לאינטרס הציבורי לבין עוצמת הפגיעה בנאשם (ע"פ 9893/06 לאופר נגד מדינת ישראל (2007) (פורסם בנבו)). ביסוד ההחלטה שלא להרשיע נאשם עומדים בעיקרם שיקולים שעניינם בשיקום הנאשם וכשמדובר בסוג עבירה שמאפשר לוותר על הרשעה בלי לפגוע בשיקולי הענישה האחרים (ר': ע"פ 3301/06 יעקב ביטי נ' מדינת ישראל (2006)

(פורסם בנבו); ע"פ 2083/96 כתב נגד מדינת ישראל, פ"ד נב(3) 337 (1997).

בענייננו, עומדת לזכות המערער הודאתו במיוחס לו, העדר עבר פלילי, ההליך הטיפולי האפקטיבי שעבר והעובדה שביצע את העבירה על רקע משבר נקודתי בחייו. כמו כן, המערער הביע חרטה, ובני הזוג הצליחו לצאת לדרך משותפת חדשה, תוך חיזוק התא המשפחתי. מנגד, נסיבות ביצוע העבירה מציבות את העבירה ברף חומרה לא מבוטל, שכן המערער ביצע את העבירה בשני מועדים שונים, בתוך התא המשפחתי המצומצם וכנגד בת זוגו, כשאיים על חייה של המתלוננת באופן ממשי ובוטה, ובהמשך איים תוך שימוש בסכין וארגון "זירת עבירה", ווידא באופן פיזי כי המתלוננת תיחשף לאיומיו הקשים תוך פגיעה בביטחונה האישי. המערער לא הסתפק בזאת, אלא אף איים עליה לאחר מכן באמצעות שיחה עם אחותה. כמו כן, כפי שפירט בית משפט קמא, הטענה, לפיה הרשעת המערער תביא לפגיעה חמורה בשיקומו - דינה להידחות. הפגיעה בדימויו העצמי לא נומקה דיה, וכן גם לגבי הפגיעה העתידית בתעסוקתו, שלא נתמכה בראיות מתאימות והדבר אף לא עלה כלל מצד המערער בפגישותיו עם שירות המבחן, שם סיפר על עבודתו בעבר כעצמאי בתחום הביגוד, ההנעלה, בתי קפה ובהמשך כשכיר בניהול מסעדה וכמנהל בחנות נעליים. בדין קבע בית משפט קמא כי לא הוכח שהרשעתו של המערער תביא לפגיעה "קשה וקונקרטי" בסיכויי שיקומו. המערער לא הצביע על נסיבות חריגות המחייבות הימנעות מהרשעתו. במקרה דנן גוברים שיקולים של הרתעה, מניעה וענישה מידתית. כמו כן, פגיעת ההרשעה במשפחתו של המערער אינה שונה ממצבים אחרים בהם מורשע ראש משפחה בדין. אשר-על-כן, לא מצאנו מקום להתערבות בהכרעת הדין שניתנה על ידי בית משפט קמא.

הערעור נדחה.

ניתן היום, כ"ה ניסן תשע"ה, 14 אפריל 2015, במעמד המערער ובא כוחו וב"כ המשיבה.

שירלי רנר, שופטת

כרמי מוסק, שופט

רפי כרמל, שופט